

staaelse, thi Sognepræsten har, som det nu er, ikke Lov til at lade andre uordinerede bestige Prædikestolen end saadanne, der have Ret dertil, d. v. s. teologiske Studenter. Her foreslaas det, at Sognepræsterne skulle have Ret til at tillade Lægmand at bestige Prædikestolen. Det er i Virkeligheden ikke noget stort Forlangende, men det er praktisk at faa det indført af flere Grunde. Jeg skal senere komme dertil; her skal jeg blot nævne den Grund, at der er mange Kirker, hvor Taleren ikke kan høres fra andre Steder end Prædikestolen. Naar jeg har tilladt mig at medtage Katekisation, er det ikke fordi jeg tror, at Katekisation med Ungdommen i Sognekirkerne ret ofte vil finde Sted; det er noget, vi mere og mere ere komne bort fra, men fordi jeg ikke finder, at der er nogen Grund til at udelade det. Skulde der enkelte Steder være Trang dertil, hvorfor saa ikke lade dem have Ret til at benytte denne Maade for Meddelelse af Kundskaber. Endvidere bestemmer § 2, at en eller flere Beboere i Sognet, som ere Medlemmer af Folketirken, skulle have Ret til at forlange Kirken aabnet, naar de have en Mand, der vil tale i Kirken, at den Ret kort sagt, som hidtil har været tillagt Klerikallet af Beboerne i et Sogn, nu bliver gældende ogsaa for Mindretallet, endogsaa for en enkelt Mand i Sognet, naar han i øvrigt hører til Folketirken, saaledes at han ifølge dette Forslag skriftlig kan forlange, at Kirken bliver overladt til en anden Præst i Folketirken end den eller de ved Sognekirken ansatte, og det skal da tillades denne anden Præst at benytte Kirken til Prædiken o. s. v. naar Begæringen er fremkommet mindst 24 Timer forud, og Kirken ikke allerede til den paatænkte Tid er bestemt til andet Brug. Endelig bestemmer § 3, at Kirken paa samme Betingelse skal kunne overlades uordinerede Mænd (det vil sige: Lægmand), som ere fuldmyndige og hæderlige, og som have Attest fra en Præst i Folketirken om, at de have Dygtighed i at forkynde Ordet, og i øvrigt føre et kristeligt Liv. Dermed tilfuges, at den Lægmandsvirksomhed, der finder Sted trindt omkring i Landet i stor Maalestok — og det er jo bekendt og et Særkende for vor Tid, at en meget stor Del af det kristelige Liv samler sig om Lægmandsforkyndelsen — skal kunne faa Plads i Kirkerne og ikke vises uden for Kirkerne og henvises til private Hjem og andre Huse. Grunden til, at jeg foreslaar dette, er for det første den, at jeg tror, det er gavnligt for Folketirken selv, at denne Forkyndelse samles i Kirken og ved, at den har et Fristed i Kirkehusene, i Stedet for at den nu er henvisst til private Hjem og andre

Huse. Dette er den ene Grund. Men jeg tror ogsaa paa den anden Side, at det vil være gavnligt for selve denne Lægmandsforkyndelse, at den faar sin Plads i Kirken, og at Kirkerne lukkes op for den. Og saa endelig er der jo den rent praktiske Grund, at disse Kirker, som vi have trindt om i Landet, bør aabnes til Brug for Menighedens Medlemmer og ikke staa som lukkede Huse, men at det skal tillades Menigheden, naar den vil samles om en anden Forkynder end Præsten, at benytte Kirken, saa at den ikke skal være nødt til, naar den ikke har private Hjem, der ere store nok, at bygge et eget Hus til dette Brug.

Jeg vil antage, at enhver her i Salen, som virkelig ønsker, sammen med mig, at det religiøse Liv skal samles mere i Kirkerne end hidtil, vil stemme for dette Forslag. Under Forhandlingen i Fjor om de kirkelige Love, bl. a. om Besættelse af Præsteembeder i Folketirken tillod jeg mig at henlede Opmærksomheden paa, at det maa være ret ogsaa at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Kirkenes Brug, beskæftige sig med Tanken om, at Kirkerne mere og mere maatte lukkes op og blive til Brug for Menigheden og Lægfolk. Jeg vilde gerne have, at dette Spørgsmaal — saaledes udtalte jeg mig i Fjor — skulde optages til Drøftelse af det høje Ting. I Aar har jeg tilladt mig at fremsætte et Forslag, for at Spørgsmaalet virkelig kan blive optaget til Drøftelse af Rigsdagen. Jeg vil haabe, at denne Drøftelse maa finde Sted, og jeg vil haabe endnu mere, nemlig at den maa føre til et Resultat, saaledes at vi virkelig maatte faa en Lov paa dette Omraade; dette er jo et Omraade, som har stor Interesse for Befolkningen — ikke for Vestre-Befolkningen og ikke for Højre-Befolkningen, men for den Del af Befolkningen, som har Interesse for det kirkelige Liv her i Landet. Dermed være Forslaget anbefalet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. 003): Det foreliggende Forslag betegner sig som „Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne af 25de Marts 1872“, og giver jo ved sin Titel Formodning om, at det kun vedrører noget mere udvortes ved det kirkelige Liv. Indholdet af Lovforslaget viser imidlertid, at det ikke er Tilfældet. Det er for saa vidt mindre korrekt, naar der blot tales om, at her skulde være Spørgsmaal om Tillæg til Lov om Brugen af Kirker, her er i Virkeligheden Tale om meget radikale Forandringer i Spørgsmaalet om, hvem der har Afgang til at benytte Kirkerne til de forskellige kirkelige Handlin-